

Besluit afwijzen handhavingsverzoek

Datum

11 maart 2026

Zaaknummer

2026-000666

Onderwerp

Reactie op uw handhavingsverzoek

Inlichtingen bij

5.1.2e
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 7

Ontvangstdatum uw verzoek

14 januari 2026

Wet

Omgevingswet

Geachte 5.1.2e en 5.1.2e

Wij hebben van u een verzoek tot handhaving ontvangen. U vraagt ons om spoedhandhaving in verband met een vermeende overtreding van de soortenbescherming bij bomenkap zonder geldig ecologisch onderzoek. Tegen de door de gemeente verleende aanlegvergunning is bezwaar gemaakt en de resterende bomenkap is momenteel tijdelijk stilgelegd door de rechtbank.

Voor het betreffende gebied is in januari 2023 een aanvulling op de QuickScan uit 2021 gedaan. In deze QuickScan is vermeld dat indien niet wordt gewerkt onder een gedragscode bij voorgenomen kap aanvullend soortgericht vervolgonderzoek noodzakelijk is onder meer naar de eekhoorn en hazelworm. U geeft daarnaast aan dat in het addendum uit januari 2023 wordt aangegeven dat amfibieën, zoals de bruine kikker en de gewone pad, in het gebied aanwezig kunnen zijn en dat deze soorten zijn vrijgesteld. U stelt echter dat dit niets afdoet aan de specifieke zorgplicht als bedoeld in artikel 11.27 van het Bal en dat deze zorgplicht tevens geldt voor andere waargenomen of potentiële soorten waaronder: wielewaal, specht, vleermuis, ree, konijn, haas, das, levendbarende hagedis en steenmarter. Volgens u is hiervoor aanvullend onderzoek noodzakelijk.

In het handhavingsverzoek voert u aan dat geen vervolgonderzoek heeft plaatsgevonden naar eekhoorn, hazelworm en overige relevante soorten, geen ontheffing is aangevraagd of verleend en de provincie toestemming heeft gegeven dan wel niet handhavend op te treden, ondanks de expliciet gestelde voorwaarden uit de QuickScan.

Verder wordt gesteld dat de QuickScan uit 2023 inmiddels circa drie jaar oud is en inmiddels niet langer actueel is, omdat de feitelijke situatie ter plaatse wezenlijk is gewijzigd. Volgens u dient daarom een nieuw ecologisch onderzoek te worden uitgevoerd naar alle relevante soorten, waaronder amfibieën, kleine marterachtigen en vleermuizen, evenals aanvullend vervolgonderzoek

 provincie
Gelderland

Datum
11 maart 2026

Zaaknummer
2026-000666

Blad
2 van 7

naar soorten waarvan de aanwezigheid eerder niet kon worden uitgesloten en waarvoor nog geen nader onderzoek conform de geldende richtlijnen heeft plaatsgevonden.

Besluit

Wij wijzen uw handhavingsverzoek af, wij gaan niet handhavend optreden.
Onderaan deze brief vindt u de wettelijke bepalingen die gelden voor dit besluit.

Controle uitgevoerd d.d. 27 januari 2026

Op 27 januari 2026 heeft onze toezichthouder een controle uitgevoerd en contact opgenomen met de initiatiefnemer. De initiatiefnemer heeft een QuickScan van 5 december 2025 toegestuurd.

Uit deze QuickScan blijkt dat er tijdens het veldbezoek aandacht is besteed aan potentiële verblijfplaatsen van zoogdieren waaronder vleermuizen, broedvogels en holenbroeders, alsmede aan amfibieën, reptielen, insecten, beschermde plantensoorten, spechtenholtes, schorsplaten en andere potentieel geschikte structuren. In de QuickScan staat vermeld dat geen beschermde plantensoorten zijn aangetroffen, geen actieve broedindicatoren zijn vastgesteld en geen aanwijzingen zijn gevonden voor de aanwezigheid van beschermde amfibieën, reptielen of insectensoorten. Wel is een populier met spechtengaten aangetroffen die mogelijk geschikt kunnen zijn voor holenbroeders. Volgens de QuickScan dient deze boom behouden te blijven. Verder vermeldt de QuickScan dat mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd door het verwerken van vrijkomende takken in takkenrillen ten behoeve van kleine fauna. Voorts wordt geadviseerd werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

De toezichthouder heeft ter plaatse geconstateerd dat in de bomen geen nesten, loshangende schorsplaten of holtes aanwezig waren die erop wijzen dat deze dienden als vaste rust- of verblijfplaats voor beschermde soorten. Wel is vastgesteld dat de boom met spechtengaten is behouden. Tevens heeft de toezichthouder waargenomen dat op het perceel takkenrillen zijn aangelegd met takken afkomstig van de gevelde populieren. Op diverse plekken waar bomen waren verwijderd, heeft de toezichthouder de bodem geïnspecteerd om vast te stellen of sprake was van een kruidlagen of een dik strooiselpakket. Dit is niet aangetroffen. Dit bevestigt het beeld dat de situatie overeenkomt met de beschrijving in de QuickScan van 2025.

De toezichthouder concludeert dat de bevindingen uit de QuickScan van 5 december 2025 overeenkomen met zijn eigen waarnemingen ter plaatse. Ook is vastgesteld dat deze werkzaamheden buiten het broedseizoen hebben plaatsgevonden. Op basis hiervan is beoordeeld dat aan de zorgplicht uit artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) is voldaan.

Zienswijze

Op 17 februari 2026 heeft u van ons een voornemen ontvangen. U bent in de gelegenheid gesteld hierop uw zienswijze te geven. U heeft van deze mogelijkheid op 27 februari 2026 gebruik gemaakt.

In uw zienswijze geeft u aan dat door de uitgevoerde kap inmiddels feitelijk onomkeerbare ecologische schade is ontstaan. Volgens u is het volledige bosperceel verdwenen, terwijl sprake is

 provincie
Gelderland

Datum
11 maart 2026

Zaaknummer
2026-000666

Blad
3 van 7

van een aannefelijke aanwezigheid van beschernde soorten en er geen actueel onderzoek beschikbaar is.

U voert opnieuw aan dat uit de QuickScan van september 2021 en het addendum van januari 2023 blijkt dat de aanwezigheid van een eekhoorn en een hazelworm is vastgesteld en dat aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk is indien niet onder een geldige gedragscode wordt gewerkt. Volgens u is bij het aantreffen van beschernde soorten een ontheffing soortenbescherming vereist. ook geeft u aan dat in het gebied onder meer de volgende soorten aannefelijk aanwezig zijn: vleermuizen, spechten, wielewaal, das, steenmarter, levendbarende hagedis, ree, haas, konijn en amfibieën (bruine kikker en gewone pad).

Daarnaast stelt u dat, ook indien bepaalde soorten zijn vrijgesteld, op grond van artikel 11.27 van het Bal de specifieke zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren en planten. U voert aan dat binnen het Gelders Natuurnetwerk een versterkt beschermingsregime geldt, waarbij aantasting van natuurwaarden slechts is toegestaan indien dit zorgvuldig is gemotiveerd en – waar nodig – wordt gecompenseerd.

U geeft aan dat de QuickScan van 5 december 2025 naar uw oordeel niet kan dienen als een toereikende ecologische onderbouwing. Volgens u ontbreekt een deugdelijke motivering, waardoor de eerdere vaststelling juridisch relevant blijft. U stelt dat de besluitvorming daarmee in strijd is met het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel en met de verplichtingen uit de Omgevingswet met betrekking tot soortenbescherming.

Zie zienswijze voor de opgesomde argumenten

5.1.2e
03/11/2026 14:28

Tevens voert u aan dat uit de (op grond van de Wet open overheid) verstrekte stukken blijkt dat op 16 januari 2025 telefonisch contact heeft plaatsgevonden tussen de provincie en de initiatiefnemer. Volgens u is tijdens dit gesprek aangegeven dat geen kap mocht plaatsvinden zonder vervolgonderzoek naar de eekhoorn en de hazelworm.

Bovendien geeft u aan dat op 8 december 2025 een melding is gedaan over de aanwezigheid van een nestboom en dat deze boom later diezelfde dag is gekapt. U verzoekt om een motivering hoe dit zich verhoudt tot de zorgplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Voorts wijst u op de beginselplicht tot handhaving. U verzoekt om te motiveren of de provincie van mening is dat geen overtreding heeft plaatsgevonden en, indien wel sprake is van een overtreding, of er concreet zicht op legalisatie bestaat dan wel sprake is van onevenredigheid die het afzien van handhaving rechtvaardigt.

Daarbij voert u aan dat op het reeds gekapte deel in grote getale reuzenberenklauw aanwezig is. Volgens u brengt de specifieke zorgplicht uit artikel 11.27 van het Bal met zich mee dat schade aan biodiversiteit zoveel mogelijk moet worden voorkomen of beperkt. U stelt dat de aanwezigheid van een invasieve soort die herstel belemmert nadrukkelijk had moeten worden betrokken bij de beoordeling van handhaving.

Verder geeft u aan dat in de kapmelding van 10 december 2025 is vermeld dat circa 4.000 m² zou worden gekapt vanaf 29 december 2025. Volgens u heeft de kap echter al op 8 december

provincie
Gelderland

Datum
11 maart 2026

Zaaknummer
2026-000666

Blad
4 van 7

2025 plaatsgevonden en betrof dit ongeveer 2.500 m². Ook zou de wettelijke termijn van zes weken tussen melding en uitvoering niet in acht zijn genomen.

Tot slot verzoekt u om gemotiveerd aan te geven op basis waarvan wordt afgezien van handhaving en inzichtelijk te maken hoe de soortenbescherming, de GNN-status en de zorgplicht in de besluitvorming zijn meegewogen. Daarnaast verzoekt u om te motiveren waarom de QuickScan van 5 december 2025 als voldoende wordt beschouwd en waarom niet handhavend wordt opgetreden ondanks het ontbreken van een actueel vervolgonderzoek. Tevens verzoekt u om in te gaan op de beginselplicht tot handhaving.

Onze reactie

QuickScan van september 2021 en januari 2023

Over het algemeen is het bos niet heel geschikt voor soorten vanwege de gebrekkige ondergroei.

5.1.2i

Effecten op genoemde soorten:

- Wielewaal – tijdens winter niet aanwezig in Nederland dus geen effect
- Specht – buiten broedseizoen gewerkt dus geen (negatief) effect
- Vleermuis – geen holten aanwezig en meestal zijn bomen geen geschikte verblijfplaats voor winterverblijven (kleine kans op aanwezigheid) dus geen effect
- Ree – buiten kraamseizoen dus geen (negatief) effect
- Konijn – matig geschikt leefgebied en afwezigheid hollen in de grond (kleine kans op aanwezigheid) dus geen effect
- Haas – matig geschikt leefgebied en buiten paartijd dus geen effect
- Das – in QuickScan uitgesloten want geen sporen
- Levendbarende hagedis – matig geschikt leefgebied, maar in de winterperiode gewerkt dus mogelijk effect
- Steenmarter – matig geschikt leefgebied, want weinig bebouwing in de omgeving en geen (mogelijke) verblijfplaatsen gevonden en alleen verblijfplaatsen zijn beschermd, dus geen (negatief) effect.

De voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland heeft in haar uitspraak in het kader van de specifieke zorgplicht van artikel 11.27 van het Bal geoordeeld dat om te kunnen spreken van schending van de specifieke zorgplicht, bepalend is of men alle zorg heeft betracht die in redelijkheid van hem/haar verwacht kon worden ten tijde van de (kap)werkzaamheden om op te hoogte zijn van de aanwezigheid van mogelijke soorten.¹ Nu een concreet en gedegen ecologisch onderzoek naar de aanwezigheid van soorten aanwezig is, wordt niet in strijd met artikel 11.27 van het Bal gehandeld.

Verduidelijking gesprek 16 januari 2025
XXX

¹ Rb. Gelderland 18 februari 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:1311, r.o. 4.3 & 4.4.

In de QuickScan wordt aangegeven dat nade onderzoek noodzakelijk is naar de eekhoorn en hazelworm. Hier is niks mee gedaan. Vervolgt er een notitie/QuickScan van 5 december 2025 opgesteld. Hierin is niet gekeken naar de eekhoorn en hazelworm. Waarom is de QuickScan van 5 december 2025 voldoende? En waarom de zorgplicht hiermee voldoende nageleefd?

5.1.2e

03/11/2026 15:31

QuickScan is 3 jaar geldig. Op het moment van de kap was deze nog geldig? Daarnaast is op 5 december 2025 een nieuwe QuickScan/notitie uitgevoerd..

5.1.2e

03/11/2026 16:02

5.1.2i

5.1.2e

03/11/2026 16:10

Waarom hebben wij eerst (telefonisch/schriftelijk) aangegeven dat vervolgonderzoek naar de eekhoorn en hazelworm noodzakelijk is en waarom zijn wij akkoord gegaan met de QuickScan van 5 december 2025 (waarin geen onderzoek is gedaan naar de eekhoorn en hazelworm)?

5.1.2e

03/11/2026 15:32

Welke toezichthouder is dit geweest?

5.1.2e

03/11/2026 15:54

Datum
11 maart 2026

Zaaknummer
2026-000666

Blad
5 van 7

QuickScan van 5 december 2025
- Lees opsomming in de zienswijze

Op 27 januari 2026 heeft de toezichthouder ter plaatse geconstateerd dat in de bomen geen nesten, loshangende schorsplaten of holtes aanwezig waren die erop wijzen dat deze dienden als vaste rust- of verblijfplaats voor beschermde soorten. Wel is vastgesteld dat de boom met spechtengaten is behouden. Daarnaast heeft de toezichthouder waargenomen dat op het perceel takkenrillen zijn aangelegd met takken afkomstig van de gevelde populieren. Op diverse plekken waar bomen waren verwijderd, heeft de toezichthouder de bodem geïnspecteerd om vast te stellen of sprake was van een kruidlaag of een dik strooiselpakket. Dit is niet aangetroffen. Dit bevestigt het beeld dat de situatie overeenkomt met de beschrijving in de QuickScan van 2025.

Wij kunnen ons niet vinden in de door u aangevoerde argumenten. Naar ons oordeel is het besluit zorgvuldig tot stand gekomen en deugdelijk gemotiveerd. Gelet op het bovenstaande is van onzorgvuldigheid of een motiveringsgebrek geen sprake.

Kapmelding

In dit geval is de kapmelding op XXX ingediend en op XXX in behandeling genomen. XXX

De relevante jurisprudentie geeft aan dat de wachttermijn primair geldt om het bevoegd gezag de gelegenheid te geven te reageren op de melding. Zodra er een expliciete goedkeuring is verleend vóór het verstrijken van de wachttermijn, is het doel van de wachttermijn vervallen. Er is immers geen reden meer om te wachten op een eventuele reactie, omdat die al is gegeven in de vorm van een goedkeuring.

Beginselflicht tot handhaving

- beginselflicht tot handhaving (waarom hebben wij niet handhavend opgetreden)

-GNN-status meenemen

Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, zal in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om met bestuursdwang of een last onder dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Alleen onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevraagd, dit niet te doen. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisatie bestaat. Daarnaast kan handhavend optreden zo onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie moet worden afgezien.

Voordat het college bevoegd is tot het opleggen van een last onder dwangsom, dient eerst aannemelijk te worden gemaakt dat een overtreding is gepleegd. Alleen als de overtreding aannemelijk is, is het college bevoegd om handhavend op te treden.¹

De toezichthouder concludeert dat de bevindingen uit de QuickScan van 5 december 2025 overeenkomen met zijn eigen waarnemingen ter plaatse. Ook is vastgesteld dat deze

provincie
Gelderland

Lees de opsomming in de zienswijze. Kan jij hiernaar kijken 5.1.2e?

5.1.2e
03/11/2026 15:33

Op 10 december 2025 is de kapmelding ingediend en op 8 december 2025 zijn zij begonnen met kappen, klopt dit en hoe kan dit?

5.1.2e
03/11/2026 15:59

Ik kan de kapmelding niet vinden. Jij wel? 5.1.2e

5.1.2e
03/11/2026 15:59

Was dit een GNN-gebied?

5.1.2e
03/11/2026 15:49

Datum
11 maart 2026

Zaaknummer
2026-000666

Blad
6 van 7

werkzaamheden buiten het broedseizoen hebben plaatsgevonden. Op basis hiervan is beoordeeld dat aan de zorgplicht uit artikel 11.27 van het Bal is voldaan.

Gelet op het voorgaande is niet aannemelijk geworden dat sprake is van een overtreding van de Omgevingswet. Reeds daarom is het college niet bevoegd handhavend op te treden.

Bovendien merken wij op dat de bescherming van het Gelders Natuurnetwerk als zodanig in het omgevingsplan is geborgd.

Reuzenberenklauw in verhouding met de zorgplicht

Motivering

De wet verplicht ons om bij overtredingen handhavend op te treden. Deze verplichting geldt niet voor bijzondere gevallen. Wanneer er bijvoorbeeld een vergunningsprocedure loopt, kan er zicht zijn op legalisatie. Een ander voorbeeld is een kleine overtreding: in dat geval is handhaving niet redelijk.

Gelet op het voorgaande is er op dit moment geen sprake van een overtreding. Omdat er momenteel geen sprake is van een overtreding, zijn wij niet bevoegd om handhavend op te treden.

Hoe verhoudt dit zich tot de specifieke zorgplicht?
Hij stelt dat de aanwezigheid van een invasieve
soort die herstel belemmert nadrukkelijk handha-
ven moeten worden betrokken bij de beoordeling
handhaving.

5.1.2e
03/11/2026 15:50

Datum
11 maart 2026

Zaaknummer
2026-000666

Blad
7 van 7

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Willeke den Hartog
Teammanager Handhaving

Voor deze brief gelden:

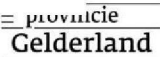
- Provinciewet, artikel 122
- Algemene wet bestuursrecht
- Omgevingswet
- Besluit activiteiten leefomgeving

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief.

U kunt uw bezwaarschrift ook elektronisch indienen op het portaal Rechtsbescherming. Hiervoor gebruikt u DigiD, eHerkenning of eIDAS.

Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaren en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient en u wilt niet dat een besluit in werking treedt, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

provincie
Gelderland